ការរួមចំណែករបស់យុវជន/យុវតី ក្នុងការកាត់បន្ថយការជួញដូរសាច់ឆ្កែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

០១

ការលើកកម្ពស់ និង ផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យនៃការបរិភោគ សាច់ឆ្កែនៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍របស់ខ្លួន

"កុំមើលស្រាល ប្រជាពលរដ្ឋមួយក្រុមតូចដែលមានគំនិត និងការប្តេជ្ញាចិត្តថាមិនអាចផ្លាស់ប្តូរពិភពលោកបាន! តែតាមការពិត វាជាអ្វីមួយដែលធ្លាប់កើតមាន "

" Never doubt that a small group of thoughtful, committed, citizens can change the world. Indeed, it is the only thing that ever has."

Margaret Mead

Credit: Dog Meat Trade - Four Paws

> ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាប្រទេសដែលមានអត្រាជំងឺឆ្កែឆ្កួតច្រើនជាងគេ ដោយសារកង្វះរ៉ាក់សាំងការពារជំងឺឆ្កែឆ្កួត ហើយត្រូវបានគេរាយការណ៍ថា មានមនុស្សជាង ៨០០ នាក់បានស្លាប់ដោយសារជំងឺឆ្កែឆ្កួតជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

Khut Sopheak chariya, ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍, អាជ្ញាធរព្រមានចាត់វិធានការច្បាប់លើការលក់ ទិញ និងសម្លាប់ឆ្កែដោយខុសច្បាប់, ចេញថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០

០២

ការជួញដូរសាច់ឆ្កែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

តើកម្ពុជាគួរតែមានច្បាប់ហាមឃាត់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែដែរឬទេ?

Creator: JUNG YEON-JE | Credit: AFP - Getty Images

សត្វឆ្កែជាសត្វចិញ្ចឹមដែលតែងតែទទួលបានការស្រឡាញ់ពីម្ចាស់ដោយសារភាពឈ្លាសវៃរបស់វា។ ក្រៅពីការយាមផ្ទះ សត្វឆ្កែត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាវាមានតួនាទីជាច្រើនទៀតដូចជា វាត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ការជួយបោសសម្អាតមីន ការពារសន្តិសុខរបស់ម្ចាស់ និងជាដៃគូកំដរមនុស្សដ៏ស្មោះត្រង់។ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ សត្វឆ្កែនៅតែត្រូវបានគេលួចយកទៅជួញដូរ និង សម្លាប់ជាអាហារដោយសារតែ វាមានតម្លៃថោកជាងសាច់ដទៃ និង ការយល់ខុសអំពីគុណប្រយោជន៍នៃការបរិភោគសាច់ឆ្កែរបស់ប្រជាជនខ្មែរមួយចំនួន។

“ តើអ្នកដឹងទេថា យ៉ាងហោចណាស់មានសត្វឆ្កែប្រមាណជា ៣ លានក្បាលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ៣០ លានក្បាលនៅ ក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ត្រូវបានគេលួចមកជួញដូរជាអាហារជារៀងរាល់ឆ្នាំ? ”

FOUR PAWS, ការជួញដូរសាច់ឆ្កែនិងឆ្មាក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ការគំរាមកំហែងទៅកាន់សត្វនិងមនុស្ស, ចេញខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០

តើមានមូលហេតុអ្វីខ្លះដែលធ្វើឲ្យការជួញដូរសាច់ឆ្កែគួរតែត្រូវបានហាមឃាត់ ?

Credit: Vegan Lide Magazine

១ ការជួញដូរ និង ការបរិភោគសាច់ឆ្កែមិនមែនជាផ្នែកមួយនៃសាសនា និង វប្បធម៌ខ្មែរទេ

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ការទទួលទានសាច់ឆ្កែ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអំពើដែលមិនគប្បី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការទទួលទានសាច់ឆ្កែក៏មិនដែលជាចំណែកនៃប្រពៃណី ឬវប្បធម៌ខ្មែរឡើយ។

២ ឥរិយាបថសង្គមខ្មែរចំពោះការជួញដូរសាច់ឆ្កែ

យោងតាមការស្ទង់មតិដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការ FOUR PAWS បានបញ្ជាក់ថា ប្រជាជនខ្មែរភាគច្រើនមិនគាំទ្រការជួញដូរសាច់ឆ្កែទេ។ លើសពីនេះទៅទៀតបើផ្អែកលើការស្ទង់មតិរបស់យើង ក្នុងចំណោម ១០៩នាក់ នៃអ្នកឆ្លើយតប យើងបានទទួលការឆ្លើយតបចំនួន ១០៥នាក់ ដែលចង្អុលបង្ហាញថាការជួញដូរ សាច់ឆ្កែជាទង្វើខុសសីលធម៌ ឃោរឃៅ និងមិនអាចទទួលយកបាន។

៣ ជំនឿនៃការបរិភោគសាច់ឆ្កែ និងបញ្ហាសុខភាពដែលអាចបណ្តាលមកពីការទទួលទានសាច់ឆ្កែ

ប្រជាជនខ្មែរមួយចំនួនជឿថា ការបរិភោគសាច់ឆ្កែអាចរក្សារាងកាយអោយ-មានភាពកក់ក្តៅ ព្យាបាលជំងឺ បង្កើនថាមពលបុរស ជាពិសេសវាល្អសម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងស្ត្រីដែលទើបសម្រាលបុត្ររួច ព្រោះវាអាចព្យាបាលមុខរបួសបានលឿនជាងមុន។ មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ មិនទាន់មានការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រណាដែលហ៊ានអះអាងថា ការបរិភោគសាច់ឆ្កែល្អសម្រាប់សុខភាពនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ វាត្រូវបានគេដឹងថា ការទទួលទានសាច់ឆ្កែអាចបណ្តាលឱ្យកើត ជំងឺឆ្កែឆ្កួត ជំងឺអាសន្នរោគ និងជំងឺផ្សេងៗទៀត។

៤ បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនានានៃការហាមប្រាមសាច់ឆ្កែនៅកម្ពុជា

កម្ពុជាពុំមានច្បាប់ពិសេសដើម្បីហាមប្រាមការជួញដូរ និងប្រើប្រាស់សាច់ឆ្កែឡើយទេ។ ប៉ុន្តែនៅថ្ងៃទី 6 ខែកក្កដា ឆ្នាំ 2020 មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តសៀមរាប បានចេញសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពី ហាមឃាត់ធ្វើអាជីវកម្មទិញ លក់ ពិឃាតសត្វសុនខ(ឆ្កែ)។ ក្រៅពីសេចក្តីជូនដំណឹងខាងលើ ការពិឃាតសាច់ឆ្កែ ដើម្បីយកសាច់ អាចនឹងល្មើស ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្ម និង អនុក្រឹត្យលេខ១០៨ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្តឃាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ។ ចំណែកឯការផ្តន្ទាទោសដល់អ្នកលួច និង លក់សាច់ឆ្កែដែលដឹងថាវាត្រូវបានគេលួចពីម្ចាស់ឆ្កែ គឺប្រទេសកម្ពុជាយើងមានបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៅក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលអាចយកប្រើដើម្បីផ្តន្ទាទោសបាន។

ឯកសារយោង៖

- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ឆ្នាំ 2007
- ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងគុណភាព សុវត្ថិភាពលើផលិតផល ទំនិញ និងសេវា, ព្រះរាជក្រម លេខ. នស/រកម/០៦០០/០០១, ចេញថ្ងៃទី ១៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២
- ច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ ព្រះរាជក្រម លេខ. នស/រកម/០១១៦/០០៣, ចេញថ្ងៃទី ០១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦
- អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសត្តឃាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យ សត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ, លេខ ១០៨ អនក្រ.បក, ចេញថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧
- នាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃសាលាខេត្តសៀមរាប, សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការហាមឃាតជួញដូរនិងសម្លាប់សត្វឆ្កែ លេខ. ២៩៣ ចេញថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០
- FOUR PAWS, ការជួញដូរសាច់ឆ្កែនិងឆ្មាក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ការគំរាមកំហែងទៅកាន់សត្វនិងមនុស្ស, ចេញខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០
- FOUR PAWS, ហេតុផលទាំង ១០ នៃការជួញដូរសាច់ឆ្កែនិងឆ្មាងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ចេញថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩
- FOUR PAWS International, របាយការណ៍លើការបរិភោគសាច់ឆ្កែក្នុងកម្ពុជាបញ្ឈប់ការជួញដូរសាច់ឆ្កែនិងឆ្មា, ចេញថ្ងៃទី ២៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០
- Animal Rescue Cambodia, សាច់ឆ្កែ – ការយល់ខុសនិងហានិភ័យសុខភាពនៃការអនុវត្តដ៏សាហាវនេះ ចេញថ្ងៃទី ០៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០
- One Green Plant, Sara Farr, បញ្ហាចម្បងទាំង ៣ ស្តីពីសុខភាពចំពោះអ្នកបរិភោគសាច់ឆ្កែគួរដឹង
- Animal Rescue Cambodia, ជំនឿលើការបរិភោគសាច់ឆ្កែ និង ហានិភ័យលើសុខភាព នៃការសម្លាប់បែបឃោរឃៅ
- Khut Sopheak chariya, ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍, អាជ្ញាធរព្រមានចាត់វិធានការច្បាប់លើការលក់ ទិញ និងសម្លាប់ឆ្កែដោយខុសច្បាប់, ចេញថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២០

គាំទ្រដោយ៖

R.U.L.E ELBBL English Language Based Bachelor of Law Program

RAOUL WALLENBERG INSTITUTE OF HUMAN RIGHTS AND HUMANITARIAN LAW

រៀបរៀងដោយក្រុមនិស្សិត៖

កញ្ញា អ៊ឹង ស៊ូហុង
កញ្ញា ស៊ឹង រីសា
កញ្ញា សុខ សុនិតា
កញ្ញា សុខ សំលក្ខិណា

Material presented as a partial requirement for the completion of Professional Legal Skills (PLS) course from ELBBL Program of Royal University of Law and Economics (RULE), it is intended only for education purpose - knowledge sharing.
ខិត្តប័ណ្ណដែលបានបង្ហាញនេះ ជាផ្នែកមួយដែលត្រូវបំពេញសម្រាប់ការបញ្ចប់វគ្គជំនាញវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ (PLS) ពីកម្មវិធី ELBBL នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច (RULE)។
ខិត្តប័ណ្ណនេះនឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់តែគោលបំណងនៃការអប់រំ - ការចែករំលែកចំណេះដឹងតែប៉ុណ្ណោះ។

Credit: Why Dog Meat Trade Needs to End! - Vietnam Insider